

برای بازگشت پناهندگان سیاسی به میهن مبارزه کنیم!

ماهیانه مردم ارگان مرکزی حزب توده ایران

ایران دهها هزار تن از هم میهنان ما را که در جنبشهای دموکراتیک و ملی شرکت جسته بودند، بدار کشید، تیر باران کرد، در زیر شکنجه گشت، زندانی ساخت، تبعید گاههای بد آب و هوا فرستاد یا مجبور به جلاء وطن نمود. پناهندگان سیاسی ایرانی تنها در اتحاد شوروی نیستند. در کشورهای سوسیالیستی اروپا نیز تعداد آنها زیاد است. علاوه باید صدها هزار ایرانی دیگری را که در غرب اروپا و در امریکا و کشورهای دیگر اقامت دارند و به علل سیاسی یا نمیتوانند یا مجاز نیستند به ایران بازگردند در این سیاه پر عده پناهندگان سیاسی وارد ساخت. هرگز در تاریخ کشور ما مهاجرت سیاسی از ایران چنین انبوه نبوده است. طبیعی است که این یک وضع فوق العاده غیر عادی است که بر وخامت فضای سیاسی اجتماعی در ایران می افزاید.

پناهندگان سیاسی در کشورهای سوسیالیستی، میهن دوم خویش را یافته اند. اعزاز برابر در این کشورها آنچه را که میتوانستند برای تأمین زندگی و تحصیل و کار و معالجه و استراحت این پناهندگان انجام داده اند. مواهب جامعه سوسیالیستی اثرات خود را در زندگی پناهندگان ایرانی باقی گذاشته و آنها توانستند با استفاده از این مواهب تحصیل کنند، بمقامات عالی علمی دست یابند، در مشاغل خود تخصص پیدا کنند. در سال ۱۹۶۵ بین پناهندگان سیاسی ایرانی ساکن اتحاد جماهیر شوروی و دیگر کشورهای اروپای شرقی بیش از هزار نفر صاحبان تحصیل عالی (لیسانس و فوق لیسانس) بوده است. اینها غالباً کسانی بودند که در آغاز مهاجرت تحصیلات متوسط یا حتی کثیر از متوسط داشته اند. مثلاً در میان پناهندگان علمی ایرانی که اکنون در جمهوری شوروی آذربایجان اقامت دارند، در آغاز مهاجرت فقط هشت نفر مهندس بود و در سال ۱۹۶۵ تعداد آنها به ۹۰ نفر رسید. در آغاز مهاجرت فقط ۴ طبیب بود، در سال ذکر شده تعداد آنها به ۸۲ پزشک رسید (که از میان آنها هشت نفر در رشته طب بمقام نامزدی علوم رسیدند). در آغاز مهاجرت در میان این پناهندگان ۴ دامپزشک بود و در سال ۱۹۶۷ تعداد آنها به ۸۳ تن رسید. در این سال در میان مهاجرین ایرانی ۷۰۰ لیسانس و ۵۴ نفر دارای معلومات عالی مافوق لیسانس (نامزد علوم) بوده است. عده کثیری در سالهای مهاجرت، تخصص جزفه ای فرا گرفته اند و بلا استثنا همه کودکان پناهندگان سیاسی ایرانی به تحصیل مشغولند. مسئله محرومیت از تحصیل یا وقفه در آن برای این کودکان وجود ندارد.

ایرانیان که طی بیست سال اخیر در اثر سیاست تضییق و تعقیب هیئت حاکمه ایران مجبور به جلاء وطن شده اند عضویت دارند. بر احدی پوشیده نیست که از دوران سرکوب جنبش دموکراتیک آذربایجان و بعدها، پس از سقوط حکومت ملی دکتر مصدق، ارتجاع

نامه کمیته مرکزی حزب توده ایران به کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی بمناسبت چهل و نهمین سال انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر

رفقای عزیز!
کمیته مرکزی حزب توده ایران از جانب خود و از جانب کلیه اعضای حزب به شما و بوسیله شما به کلیه اعضای حزب کمونیست اتحاد شوروی و ب همه مردم شوروی چهل و نهمین سالگرد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر را شادباش میگوید.

در نتیجه انقلاب کبیر اکتبر و استقرار حاکمیت شوروی، روسیه عقب مانده با گامهای شگرف پیشرفته است و کشورهای رشد یافته سرمایه داری را یکی پس از دیگری در پشت سر گذاشته است. اکنون اتحاد شوروی یک دولت معظم مقتدر و صنعتی است که توانسته است برای نخستین بار در فضا رخنه کند و دانش جهانی را با کشفیات تازه بتازه ای غنی ساخت. انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر سیر تاریخ جهانی را دگرگون ساخت و مانند محرک نیرومندی جنبش رهایی بخش خلقها را وارد مرحله نوینی ساخت و مردم کشورهای مستعمره و نیمه مستعمره را به نبرد در راه درهم شکاندن یوغ استعمار و در راه آزادی و استقلال برانگیخت. در نتیجه مبارزه خلقها ارکان بساط استعمار فرو ریخت. اکنون صفوف مردم آسیا و آفریقا که استقلال سیاسی بدست آورده اند پیش از پیش فزونی میابد.

اتحاد شوروی باین خلقها پیوسته کمک اقتصادی، سیاسی و نظامی منبذول میدارد تا خود را از بنده استعمار نو و کهن برهانند. پشتیبانی همه جانبه از یکبار دلاورانه مردم و پشیمان بر ضد تجاوزگران امپریالیست امریکا نمودار درخشان چنین کمکی در شرایط کنونی است و هیچ اظهار بی پایه و بوجی قادر نیست از اهمیت و ارزش این پشتیبانی بکاهد.

اکنون درستی مواضع حزب کمونیست اتحاد شوروی در جنبش جهانی کمونیستی و کارگری بوسیله خود برایتک مبرهن شده است. سیر زمان نشان داده است که رهبران حزب کمونیست چین چه اندازه از مواضع مارکسیسم-لنینیسم دوری جسته اند.

کامیابیهائی که طی سالان اخیر اتحاد شوروی در زیر رهبری حزب کمونیست شوروی و کمیته مرکزی لنینی آن به کف آورده است حیثیت و اعتبار جهانی آنرا باز هم بالاتر برده است. حزب ما از صمیم دل و جان به این کامیابیا تهنیت میگوید و آرزومند آنست که بخیر مردم شوروی و سرپای جنبش کمونیستی جهان دستاوردهای تازه بتازه ای بکف آید.

حزب ما بر ضد تحریکات امپریالیسم و در راه استقلال کشور، ترقی و دموکراتیزاسیون حیات اجتماعی پیوسته و بدون خستگی نبرد میکند. حزب ما از نخستین روز پیدایش خود هوادار بهبود همه جانبه مناسبات ایران و شوروی بوده است و این بهبود را مایه تضعیف مواضع امپریالیسم و استعمار نوین میشارد. حزب ما میکوشد و خواهد کوشید تا این مناسبات عمیق تر گردد و ایران به استقلال واقعی دست یابد.

فرخنده باد چهل و نهمین سال انقلاب کبیر اکتبر!
استوار باد دوستی مردم ایران با مردم شوروی!
پیروز باد یگانگی و هم پیوستگی جنبش جهانی کمونیستی و کارگری!
کمیته مرکزی حزب توده ایران

مصاحبه ماهنامه مردم با رفیق رادمنش صدر بوروی کمیته مرکزی در باره برخی مسائل مهم روز

اخیراً شاه در مصاحبه با مخبر ساندی تایمز، گفت که پیمان سنتو پیمانی است بر روی کاغذ. سخنگویان رژیم این اواخر بارها از سیاست ملی و مستقل صحبت کرده اند. در عین حال دولت ایران کماکان سیاست حفظ سنتو را ادامه میدهد و چندی پیش مانور نیروهای سنتو انجام گرفته است. آقای هویدا نیز تصریح کرده است که دولت وی قصد خروج از سنتو ندارد. نظر حزب توده ایران در باره این روش دولت ایران چیست؟ چه خط مشی اساسی را حزب برای سیاست خارجی کشور پیشنهاد میکند؟

رفیق رادمنش - شاه در مصاحبه خود با مخبر روزنامه «ساندی تایمز» بنا به ترجمه ای که در جراید ایران نشر یافته گفته است: «اگر اتحاد با غرب تنها ورقه ایست که شما هر وقت لازم بدانید آنرا در دست تکان میدهید یا هر وقت امضا کنندگان دیگر بآن استناد جویند شما آنها را بفراموشی میسپارید پس ما ناچاریم این سختی را درک کنیم که ما نمیتوانیم کاملاً به این اتحادها اتکا داشته باشیم».

این مطلب را شاه پس از اشاره به تصادم پاکستان و هند و ذکر اینکه وقتی پاکستان بکمک هم بیامان خود احتیاج داشت باو کمک نکردند، بیان کرده است و گویا این امر است که چشم زمامداران ایران را باز کرده است و این مطلب رادارک کرده اند که نمیتوان «کاملاً به این اتحادیه ها اتکاء داشت».

بقیه در صفحه ۲

یک اعدام دیگر

طبق اطلاع مندرجه در اعلامیه روز ۱۷ آبانماه ۱۳۴۵ مقامات نظامی لشکر فارس و منتشره در رادیو و جراید ایران، آقای بهمن بهادری قشقائی سیده دم روز ۱۰ آبانماه ۱۳۴۵ در میدان تیر باغ تخت شهر شیراز تیرباران شد. دادگاه بهمن قشقائی مانند دیگر دادگاههای نظامی که در سالهای

بقیه در صفحه ۸

اولا بدیهی است برای چنین نتیجه گیری احتیاج به بیش از ده سال که از عمر پیمان نظامی بغداد ستون میگذرد نبود. زمامداران ایران میتوانند از سر نوشت پیمان سعدآباد که که کمی بهایان رضا شاه نکرد و یا از سر نوشت پیمان بغداد که که کمی به حفظ ملک فیصل و نوری سعید نمود و یا از سر نوشت پیمان ستون که که کمی به پایار و مندرس نکرد عبرت گیرند.

ثانیا دولت ایران نه تنها پندی نگرفت بلکه به عکس بر سر از انقلاب ژوئیه ۱۹۵۸ عراق به پیشنهاد امضاء قرار داد عدم تهاجم از طرف دولت اتحاد شوروی پشت پا زد و با عجله و شتاب با امریکاییان دو جانبه را امضاء نمود. ثالثا اگر قبول کنیم همه این حوادث با اندازه کافی گویا نبود که چشم زمامداران ایران را باز کند و تنها تصادم بین پاکستان و هندوستان چنین اثر معجزه آسایی راداشته است آنگاه این سؤال مطرح میشود پس چرا حالا باز هم در این پیمان کاغذی باقی مانده اند. آقای هویدا نخست وزیر در مصاحبه اخیر خود تأکید میکند که: «در فکر خروج از ستون» نیستند و بنظر ایشان ستون حتی «سودمند» است. آیا باین روش جز ادامه سیاست سیاست امپریالیستی نام دیگری میتوان داد و با وجود این آیا تعجب آور نیست که شاه در همین مصاحبه مدعی میشود که: «ما حالا از یک سیاست مستقل ملی پیروی میکنیم یعنی ما مستقل از بلوک قدرت های بزرگ هستیم» معلوم نیست چگونه میشود در پیمان ستون باقی ماند، قرارداد دو جانبه با امریکا را حفظ کرد، قانون کایتولاسیون را بقوت خود نگاه داشت، هزاران افسر و درجه دار امریکائی ارتش ما را اداره کنند، اقتصاد و بازرگانی و نفت ما در دست محافل سرمایه داری امپریالیستی باشد و با زهم ادعای سیاست مستقل ملی داشت؟

بنظر ما با باقی ماندن در ستون نمیشود از سیاست مستقل ملی سخن گفت. حزب ما از نخستین روز لغو بیطرفی ستونی ایران و امضای پیمان ستون در عهد محمدرضا شاه با چشمهای باز نتایج شوم و استقلال بر بادده این قبیل پیمان ها را اعلام کرده است تردید و تزلزل که اکنون در ارزیابی پیمانهای مزبور ابراز میشود خود یک نوع تأیید از نظریات حزب ما است. ما امروز مثل دیروز عقیده داشته و داریم که بهترین سیاستی که ایران میتواند و باید تعقیب کند عبارت از خروج از پیمان ستون، لغو قرار داد های دیگر، اخراج مستشاران نظامی، اعلام بیطرفی، حمایت از صلح و همزیستی مسالمت آمیز و مبارزه با هر گونه تهاجم است. در شرایط کنونی ایران تنها و تنها در این صورت میشود از یک سیاست مستقل و ملی سخن گفت و لاغیر. در صورتیکه هیئت حاکمه ایران چنین سیاستی را دنبال کند تردیدی نیست که مورد ارزیابی مثبت حزب ما و نیروهای ملی و دموکراتیک دیگر قرار خواهد گرفت.

بقیه از صفحه ۱

مصاحبه ماهنامه مردم با رفیق رادمش صدر بوروی کمیته مرکزی

در باره برخی مسائل مهم روز

سؤال: بدون تردید شما جریان مذاکرات شرکت ملی نفت و کنسرسیوم و اظهارات آقایان هویدا و انبال را در مورد اختلاف با کنسرسیوم بر سر ازباید تولید نفت دنبال کرده اید. نظر شما نسبت با اظهارات سخنگویان در مورد اقدامات متقابل در برابر کنسرسیوم چیست؟ حزب توده ایران چه روشی را برای تأمین حقوق ایران در مسئله نفت مطرح میسازد؟

رفیق رادمش - کنسرسیوم بین المللی بزرگترین موسسه غارتگر امپریالیستی است که از ۱۲ سال پیش در کشور ما مستقر شده است. قرار داد با کنسرسیوم بین المللی نفت ظالمانه ترین قرار داد در نوع خود است که انحصار های نفتی در شرایط ترور و اختناق کشور ما تحمیل کرده اند و این مطلبی است که حتی سخنگویان رژیم کنونی گاه بدان اعتراف کرده اند. با امضاء این قرار داد قانون ملی شدن نفت عملا لغو گردید و در هیچیک از مواد این قرار داد با کنسرسیوم حتی کلمه ای بفرع ایران دیده نمیشود. هیچ فاتحی با مغلوب خود آطور که انحصار های بزرگ نفتی که مست از پیروزی پس از کودتای ۲۸ مرداد از هر سو بشکورد ما برای غارت غنایم سرازیر شدند رفتار نکرد و نمیکند.

اختلاف دولت ایران با کنسرسیوم بین المللی نفت از وقتی آغاز میگردد که کنسرسیوم یکجانبه در بهمن ۱۳۳۸ (مطابق اوت ۱۹۶۲) بهای نفت را در خلیج فارس تنزل داد. و از این راه سالانه صدها میلیون دلار از درآمد ایران از محل نفت کاسته است.

پس از مشاجرات در اوپک و مذاکرات دولت با کنسرسیوم، دولت منصور حاضر شد قرار داد جدا گانه ای را با کنسرسیوم نفت امضاء نماید. در قرار داد الحاقی دولت ایران قرار داد با کنسرسیوم نفت را یکبار دیگر تأیید میکند و از کلیه دعاوی خود درباره بهای نفت و بهره مالکانه و غیره در ازاء مبلغ ناچیزی صرف نظر مینماید.

قرار داد الحاقی مزبور از لحاظ شکل و محتوی خود شبیه به قرار داد الحاقی گس - گلشایان است که در شرایط اوج نهضت در مجلسهای ۱۵ و ۱۶ رد گردید. ولی مجلس بیستم که از مظاهر بارز دموکراسی شاهانه است بلافاصله پس از ترور منصور آنرا تصویب نمود.

اکنون دولت ایران با دست و پای بسته وارد عمل میشود و تنها خواست دولت ایران افزایش میزان تولید نفت است تا باین طریق بر عایدات ارزی خود چند ده میلیون دلار افزایش دهد.

هم اکنون در سال جاری کنسرسیوم در حدود ده درصد بر تولید خود افزوده است ولی دولت ایران میخواهد این غارت تا ۱۷ و ۱۹ درصد افزایش یابد. بنابراین تمام دعاوی بر سر استخراج ۷-۸ میلیون تن نفت بیشتر است.

معدن کنسرسیوم تا کنون باین خواست دولت ایران تن در نداده است و مدعی است که خواست مزبور مابین قرار داد با کنسرسیوم است.

روزنامه های واشنگتن پست و تایمز لندن، این بلند گویان انحصار های نفتی بسر و صدا در آمده اند و مستقیم و غیر مستقیم برای این تقاضای ناچیز به تهدید دولت ایران و یادآوری حوادث ایران که منجر بسقوط دکترا مصدق و حوادث عراق که منجر بسقوط و قتل قاسم شده است دست زده اند. آقای هویدا نخست وزیر در مصاحبه اخیر مطبوعاتی خود اعلام میدارد که اگر کنسرسیوم با خواست ایران موافقت ننماید «ایران میتواند با اقدامات یک جانبه دست بزند. مثلا اراضی را که کنسرسیوم از آن استفاده نمیکند پس بگیرد.»

مطلبی که ابتدا شاه در هنگام گشایش دوره جدید مجلسین و سپس آقای هویدا در مصاحبه اخیر خود در باره امکان اقدامات یکجانبه دولت ایران مطرح نموده اند بسیار جالب است. چنانکه میدانیم حوزه امتیاز کنسرسیوم علاوه بر صدهزار میل مربع منطقه مورد امتیاز شرکت سابق نفت انگلیس و ایران هشت جزیره خلیج فارس (خارک، هذگام هرمز، قشم و غیره) و همچنین سراسر سواحل جنوبی ایران بر عرض سه میل را در بر میگیرد و تا کنون کنسرسیوم فقط از ۸۰۰ میل مربع این منطقه عظیم استفاده کرده است. آیا کما ملایدان ایران بچنین عملی دست خواهند زد؟ و آیا کنسرسیوم علیه افزایش تولید چند میلیون نفت اضافی که کل بایرداری خواهد کرد؟ هر دو این احتمالات ضعیف است نه رژیم کنونی ایران و نه کنسرسیوم که با یکدیگر پیوند نزدیک دارند کار را بدرازا نخواهند کشانید و بنحوی از انحاء باین مناقشه بر سر و صدا که از کوهی موشی زائیده میشود خاتمه خواهند داد.

اما نظر ما برای استیفای حقوق ایران در مسئله نفت از دیر زمان روشن بود و هست. ما هوادار احیاء قانون ملی شدن صنایع نفت هستیم. ما عقیده داریم که قرارداد کنسرسیوم بزور و در شرایط ترور بشکورد ما تحمیل شده است و بنابراین قرار دادی است غیر قانونی. جالب است که حتی روزنامه اطلاعات

که اینروزها بدست و پا افتاده و وظیفه مخصوصی برای حل و فصل اختلاف ما بین دولت ایران و کنسرسیوم بهمانه گرفته است در مقاله خود تحت عنوان «ایران و کنسرسیوم» مجبور به اعتراف گردیده است و مینویسد:

«مردم ایران فراموش نکرده اند تحت چه شرایطی دولت ما بقرارداد با کنسرسیوم تسلیم شده، قرار دادی که حتی در آن شرایط حقوق و منافع ایران را تأمین نمیکرد.» اگر مسئله تا این درجه برای زمامداران

ایران روشن است پس چرا دست با اقدام جدی زده نمیشود و مسئله احیاء قانون ملی کردن نفت مطرح نمیکردد و یا اقلا مسئله تجدید نظر در قرارداد ظالمانه کنسرسیوم به پیش کشیده نمیشود.

ما عقیده داریم که شرایط کنونی مناسبترین فرصت ها را برای تأمین حقوق پایمال شده ایران در مورد نفت در اختیار ما میکند. هر گونه عقب نشینی، هر گونه سازش در برابر شاهان بی تاج و تخت نفت ضربه ستون جدیدی است بر منافع ملی میهن ما.

سؤال: اخیرا آقای نخست وزیر بدینال اظهارات قبلی شاه و دیگر سخنگویان رژیم از قصد دولت ایران دائر بخريد اسلحه و افزایش باز هم بیشتر بودجه ای که باین کار اختصاص داده شده است سخن گفته است. استدلال سخنگویان رژیم آنست که باید مواضع دفاعی ایران را در مقابل تهدیداتی که گویا نسبت بتمامیت ارضی ایران از طرف ناسیونالیستهای عرب، مصر و سوریه و عراق و غیره میشود تقویت کرد. نظر شما در این باره چیست؟ حزب توده ایران بمسئله تقویت قدرت دفاعی ایران چگونه مینگردد؟

رفیق رادمش - بودجه ارتش ایران از ۵۰ میلیون دلار در سال ۱۳۳۲ تا ۳۲۰ میلیون دلار در سال ۱۳۴۴ افزایش یافته است. دولت ایران برای خرید اسلحه در سالهای ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۴ و ۱۳۴۴ و ۱۳۴۴ و ۱۳۴۴ دلار اعتبار گرفته است. علاوه بر اعتبارات مزبور اکنون آقای هویدا بدستور شاه اعتبار نامه ای معادل ۴۰۰ میلیون دلار برای خرید تسلیحات جدید از امریکا و انگلیس تقاضا نموده است.

زمامداران ایران به بهانه برچیده شدن احتمالی پایگاه انگلستان در عدن که گویا در سال ۱۹۶۸ صورت خواهد گرفت و همچنین به بهانه دعاوی بی اساس ارضی برخی از ناسیونالیستهای عربی نسبت بخاک ایران به یک مسابقه تسلیحاتی بیسابقه ای دست زده اند که به چوچه با بنیه اقتصادی کشور ما سازگار نیست. برچیده شدن احتمالی پایگاه عدن از طرف نیروهای مسلح انگلستان به معنای خروج امپریالیسم انگلستان از خلیج فارس نیست. هم اکنون انگلستان قرار داد های جدیدی با شیخ نشینهای شارجه و بحرین منعقد نموده و در صدد تقویت پایگاههای نظامی خود در این شیخ نشینهاست.

باین ترتیب پایگاههای انگلستان در خلیج فارس نه تنها از بین نمیرود بلکه بعکس بیشتر بسواحل ایران نزدیک میشود و بنا بر این خلاء مورد ادعای شاه در مصاحبه اخیر وی با منبر «ساندی تایمز» که گویا در نتیجه خروج نیروهای مسلح انگلستان از عدن در خلیج فارس بوجود خواهد آمد با واقعیت وفق نمیدهد. انگلستان که آکان در خلیج فارس باقی مینماید و هدف اساسی بقای امپریالیزم انگلستان در این منطقه که با موافقت امپریالیزم امریکا صورت میگردد دفاع از آن منابع نفتی است که در این منطقه بیش از نیم قرن است در اختیار دارد. این مطلب را ما نمیگوئیم. این مطلب را خودشان میگویند. مثلا روزنامه «ساندی تایمز» هدف مزبور را در عبارت زیر خلاصه میکند:

خطری که سازمانهای دانشجویی را تهدید میکند

در گذشت سعید نفیسی

با تأسف فراوان اطلاع حاصل کردیم که آقای سعید نفیسی یکی از ابداء و محققان بنام و پرکار ایران در گذشته است. شادروان سعید نفیسی از جری که آن ادیبان و پژوهندگان ایرانی بود که طی چند دهه اخیر بنیاد شیوه نوین تحقیق و تألیف را در زمینه تاریخ ادب ایران در میهن ما استوار ساخته اند و از زمره سازندگان فرهنگ معاصر ایران است. سعید نفیسی در جریان فعالیت اجتماعی خود بارها علاقه خود را به صالح و دموکراسی نشان داد و در راه بسط روابط فرهنگی ایران و شوروی مساعی قابل توجهی بکار برد. نام سعید نفیسی را همه کسانی که پژوهش علمی و آفرینش ادبی را قدر میگردانند از لوحه ضمیر نخواهند زدود. وی در تاریخ فرهنگ کشور ما جای برارنده خود را خواهد داشت. ما بیهمة بازماندگان شادروان نفیسی این ضایعه را تسلیت میگوئیم.

مردم

بلکه قبل از هر چیز و مهتمتر از آن موجودیت سازمانهای دانشجویی را بعنوان سلاح مؤثر در امر تجهیز و تشکل دانشجویان برای دفاع از حقوق و منافع صنفی آنها و شرکت در مبارزه عمومی مردم ایران در راه استقرار حکومت ملی و دموکراتیک بخطر میاندازند.

ولی بیان این پدیده های منفی و اعلام خطر نه معنی نفی و یا ندیده گرفتن موفقیت های سازمانهای دانشجویی است و نه معنی اینکه باید بواقعیت موجود تسلیم شد. برعکس همه اینها بدین منظور است که نهضت دانشجویی ما، که دشمنی در وجود رژیم دارد، بیش از پیش بتواند نقش شایسته خود را به بهترین وجهی ایفا کند و با مبارزه با عوامل مخالف از یکطرف و سیاستها و روشهای نادرست، که عملاً زبان سازمان تمام میشود، از طرف دیگر موجودیت خود را حفظ نماید و اثر بخشی خود را افزون سازد. در کنار دانشجویان مترقی و آگاهی که بار سنگین این هر دو مبارزه را همیشه بدوش داشته اند و در آینده هم خواهند داشت و آنرا با

سربلندی انجام خواهند داد، نیروهای جدیدی حتی در میان گروههایی که سیاست چاپ روانه و ماجراجویانه ای را دنبال میکنند، چشم میخورند که با روشن بینی روز افزونی نتایج زیان بخش این سیاست را میبینند و متفاوت و مبارزه در برابر آن برمیخیزند. این عامل امید بخش نوینی است که همراه با فعالیت و مبارزه دانشجویان مترقی و آگاه خواهد توانست پدیده های منفی را از بین ببرد، خطر را دفع کند و نهضت دانشجویی را با سیاست درست و نیروی جدیدی به پیش براند.

مورد اختلاف شدید است و در واقع بین گروههای مختلف در زمینه های معینی تضاد وجود دارد. ثانیاً مسائلی که بحث و حل آنها کار احزاب و سازمانهای سیاسی است نه سازمانهای دانشجویی.

(۳) فعالیت سیاسی سازمانهای دانشجویی هم در بسیاری موارد بصورت اعلامیه و قطعنامه که غالباً یکطرفه هم هست و نظریات خاصی را منعکس میسازد محدود شده است.

نتیجه اینکه اولاً دانشجویان تازه وارد که بویژه باشکلات مادی و تحصیلی گوناگونی روبرو هستند، چون کمک و پشتیبانی از جانب سازمانهای دانشجویی مشاهده نمیکند علاقه ای به عضویت و فعالیت نشان نمیدهند. به همین دلیل عده ای از دانشجویانی هم که عضو بوده اند دلسرد میشوند و کناره میروند. ثانیاً بحثهای سیاسی و ایدئولوژیک عده ای را که میخواهند بیطرف باشند خسته میکند و آنها را از شرکت در بحث و بدنبال آن از شرکت در این جلسات باز میدارد. ثالثاً همین بحثها از آنجا که با انواع وسائل به نتیجه گیری یکطرفه کشانده میشود، کسانی را هم که بمسائل سیاسی علاقمندند ولی حاضر نیستند دنبال سیاست معینی، که زبان بخش بودن آن روز بروز آشکار تر هم میشود، بروند خسته و دلسرد میسازد. و بالاخره این وضع که منجر به کمی فعالیت صنفی از یکطرف و کمی اثر بخشی سیاسی از طرف دیگر میشود، موجب بروز پدیده هایی میگردد که در پیش گفتیم.

مسئول کیست؟

میتوان قبول کرد که برخی از این اشتباهات ناشی از کم توجهی و عدم درک عمیق وظایف و هدفهای سازمانهای دانشجویی از جانب بعضی از افراد و مسئولان سازمانهای دانشجویی است. به همین جهت بررسی های نقادانه ما و انتقادات دانشجویان مترقی و آگاه برای این قبیل افراد جنبه تند کردار دوستانه دارد که امیدواریم مورد توجه قرار گیرد. ولی این نکته را هم باید تأکید کرد که بسیاری از این اشتباهات که جنبه مستمر بخود گرفته و خطر کنونی را بوجود آورده است از یکطرف نتیجه سیاست چاپ روانه و ماجراجویانه کسانی است که با تمام قوا میکوشند سازمانهای دانشجویی را بجایگاه تبلیغ نظریات نادرست و زیانبخش خود و ابزار اجرای این سیاست تبدیل کنند و از طرف دیگر نتیجه سیاست ضد کمونیستی و چپ نمای کسانی است که میکوشند سازمانهای دانشجویی را به عامل تبلیغ و اجرای این سیاست مبدل سازند.

مبارزه ادامه دارد

ما پدیده های منفی را افا می کنیم و خطر را متذکر میشویم زیرا معتقدیم که فقط با دیدن واقعیت و با درک حقایق، اگر چه تلخ باشد، میتوان راه بر طرف کردن پدیده های منفی را هم یافت. و برای از پیش بردن این راه مبارزه کرد. کسانی که این واقعیت را نمی بینند و آگاهانه یا نا آگاهانه به سیاست نادرست کنونی ادامه میدهند، نه فقط آینده خوشی در انتظارشان نیست،

مسائل ایدئولوژیک و مسائل خاص سیاسی گذشته، بدون اینکه نتیجه مثبتی از آن حاصل شود و بدون اینکه تصمیمات عملی برای پیشرفت هدفهای خاص سازمانهای دانشجویی گرفته شود.

اینهاست خلاصه ای از مهمترین پدیده های منفی که بنظر ما بحق میتوان آنها را خطری برای نهضت دانشجویی دانست.

منشأ خطر در کیاست

بدون تردید عوامل عینی معینی در بروز این پدیده مؤثرند. از زمره مهمترین این عوامل میتوان اولاً از وابستگی جنبش دانشجویان در خارج از کشور به اوضاع سیاسی داخل کشور یاد کرد. بدین معنی که با اوج جنبش در داخل و بروز وقایع جدی - نهضت دانشجویان در خارج بلافاصله جان میگیرد و فعالیت جدی و وسیع دست میزند. و برعکس رکود و سکوت در داخل تأثیر منفی خود را در خارج نیز میبخشد. ثانیاً نهضت دانشجویی پیوسته در حال فعل و انفعال است. بدین معنی که تغییر محل تحصیل، پایان یافتن دوران تحصیل، انتقال به ایران و نظائر آن موجب میشود که بسیاری از کادر های فعال، یا غیر فعال و یا بکلی از صحنه خارج شوند و بدین معنی است که بر کردن جای آنها با کادرهای جدید بسادگی و فوراً امکان پذیر نیست. ثالثاً وابستگی طبقاتی، وضع مادی و تربیت سیاسی دانشجویان طوری نیست که اکثریت آنها را بطور مداوم و پیگیر یک کار اجتماعی بکشاند. بی علاقه گی، خستگی، باس و ناشکیبایی پدیده هایی است که همیشه گریبانگیر این یا آن گروه میشود.

همه اینها عوامل عینی است که باید به حساب آورد. ولی این عوامل عینی کم یا بیش همیشه وجود داشته اند و در آینده هم کم یا بیش وجود خواهند داشت. بنا بر این در وضع مشخص کنونی و برای درک علل بروز پدیده های منفی صحبت بر سر این عوامل نیست. بلکه سخن بر سر آن رشته عوامل است که جنبه ذهنی دارد یعنی مربوط به سیاست و روش سازمانهای دانشجویی و فعالان نهضت دانشجویی است، بخصوص که حتی خستگی کردن عوامل عینی و یا محدود کردن تأثیر آنها نیز تا حدود زیادی وابسته به عوامل ذهنی است که در طول مدت تأثیر مثبت و یا منفی خود را میبخشد.

با توجه باین نکات بنظر ما عوامل زیر بویژه منشأ بروز پدیده های منفی شده اند:

(۱) فعالیت سازمانهای دانشجویی در زمینه صنفی بعد اقل تنزل یافته و در بسیاری از موارد به صفر رسیده است.

در سال گذشته در آستانه تشکیل کنگره کنفدراسیون جهانی دانشجویان و محصلان ایرانی، روزنامه مردم (شماره نهم آذر ماه ۱۳۴۴) طی مقاله ای مسائلی را که جنبش دانشجویی با آنها روبرو است مورد بررسی نقادانه قرارداد و ضمن تأکید نقش مهم نهضت دانشجویی ایران در دفاع از حقوق و منافع صنفی و سیاسی دانشجویان ایرانی و همچنین در جنبش عمومی مردم ایران در راه آزادی و استقلال، به بروز برخی پدیده های منفی بویژه در آنچه که مربوط به استقلال، دموکراسی فعالیت سیاسی و اتحاد در سازمانهای دانشجویی بود اشاره کرد و راه بر طرف کردن آنها را نشان داد.

اکنون در آستانه ششمین کنگره کنفدراسیون ما خود را ملزم و موظف میدانیم که اولاً توجه خوانندگان دانشجویان را باین مقاله جلب کنیم تا روشن شود که تحلیل ما از سازمان های دانشجویی چیست. ثانیاً برخی از این مسائل را در پرتو وقایع جدید مجدداً مورد بررسی نقادانه قرار دهیم، زیرا متأسفانه پدیده های منفی یاد شده نه فقط بر طرف نشده، بلکه در برخی موارد تشدید گردیده است. نتیجه اینکه پدیده های منفی بتدریج بصورت خطری در آمده است که هم موجودیت سازمانهای دانشجویی و هم اثر بخشی فعالیت آنها را تهدید میکند. به همین جهت وظیفه همه کسانی که به نقش و اهمیت سازمانهای دانشجویی واقفند و بر نوشتن آن علاقمندند، یافتن منشأ خطر و مبارزه جدی با آن است.

خطر چگونه بروز کرده است

در سال گذشته پدیده های زیر که نطفه های آن از دوسه سال پیش وجود داشته بطور جدی و آشکار و بویژه در اروپای غربی بروز کرده است:

- (۱) تعداد اعضاء سازمانهای دانشجویی و شرکت کنندگان در جلسات و مجامع آنها کم شده است.
- (۲) فعالیت بسیاری از سازمانهای دانشجویی به صدور چند اعلامیه آنها فقط در باره مسائل سیاسی محدود شده است.
- (۳) برخی از سازمانهای دانشجویی که در سالهای گذشته خیلی هم فعال بوده اند فعالیت ندارند و در واقع عملاً منحل شده اند.
- (۴) برخی از سازمانها قصد خروج از کنفدراسیون را دارند.
- (۵) اختلافات در برخی از سازمانها موجب فلج شدن کارها شده، بطوریکه حتی موفق به اعزام نماینده به کنگره ها نمیشوند.
- (۶) برای نخستین بار پس از سالها در انگلستان سازمان دانشجویی وابسته به رژیم بوجود آمده است.
- (۷) بسیاری از جلسات سازمان های دانشجویی و همچنین کنگره ها بی بحث در باره

احزاب برادر با شور تمام بیست و پنجمین سال حزب توده ایران را شاد باش میگویند

ما در شماره پیش تلگراف و نامه های واصله از طرف احزاب برادر ، حزب کمونیست اتحاد شوروی ، حزب زحمتکشان ویتنام ، حزب کمونیست فرانسه ، حزب کمونیست ایتالیا ، حزب کمونیست هندوستان ، حزب سوسیالیست متحده آلمان ، حزب کارگر متحد لهستان ، حزب کمونیست بلغارستان ، حزب کمونیست چکوسلواکی ، حزب سوسیالیست کارگری مجارستان ، حزب کمونیست رومانی و حزب کمونیست سوریه را چاپ کردیم . اینک دنباله تلگراف ها و نامه های رسیده :

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست عراق

رفقای عزیز !
اجازه دهید از جانب کمیته ها و زحمتکشان عراق بمناسبت ۲۵ مین سالروز تأسیس حزب پرافتخار شما گرمترین درودها و آرزوهای رفیقانه خود را ابراز داریم .
حزب شما بقلوب کمونیستهای عراق بسیار نزدیک است . همکاری متقابل برادرانه و پیوند های فراوان تاریخی در مبارزه ، حزب ما و زحمتکشان ما را با هم متحد میسازد .
اعضای حزب ما همیشه با غرور از همبستگی مداوم شما در مبارزه مردم و حزب ما برضد امپریالیسم و ارتجاع یاد میکنند .

حزب ما با علاقه و توجه خاصی مبارزه مردم قهرمان ایران را بر ضد دارودسته شاه و عمال امپریالیسم بخاطر احراز آزادی کامل ملی ، دموکراسی و ترقی اجتماعی دنبال میکند .

عزیزم وضع دشوار ، حزب برادر توده باندرت و پیگیری مبارزه خود در پیشاپیش مردم ایران ادامه میدهد . قربانیهای بزرگی که حزب در این راه داده است نه فقط اراده ، پیگیری و اعتقاد وی را به هدف عادلانه مردم ایران سست نکرده ، بلکه آنرا تقویت نموده و بوی استعکام و اعتماد بیشتری بخشیده است . ما اطمینان داریم که مات بزرگ شما بطور قطع بر دشمنان خود پیروز خواهد شد و ایران مستقل ، دموکرات و مترقی را - که به مبارزه آزادیبخش مردم غاوریانه و صلح جهانی خدمت خواهد کرد - بوجود خواهد آورد . حزب ما به کوششهای شما در احیاء وحدت جنبش جهانی کمونیستی برپایه اصول مارکسیسم - لنینیسم و انترناسیونالیسم پروлетری و بهوضع شما در امر تحکیم همبستگی با اتحاد شوروی وسایر کشورهای سوسیالیستی در مبارزه مشترک ما برضد نیرو های امپریالیسم ، تجاوز و جنگ و بویژه در پشتیبانی از خلق قهرمان ویتنام ارج میگذارد .

در پایان خواهشمندیم گرمترین سلامهای کمونیستی ما را بپذیرید .
زنده باد ۲۵ مین سالروز تأسیس حزب توده ایران
زنده باد همبستگی بین احزاب و خلقهای ما
پیروز باد مارکسیسم - لنینیسم و انترناسیونالیسم پرولتری

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست مراکش

کمیته مرکزی حزب توده ایران

رفقای عزیز !

ما از راه مطبوعات از مراسم بیست و پنجمین سالگرد تأسیس حزب شما اطلاع یافتیم . ما امیدواریم که برای ابراز عواطف برادرانه ، همبستگی و تحسین ، بخاطر کاری که شما در شرایط اختفای کامل و بیهای فداکاریهای بزرگ مبارزان خود انجام میدید ، خیلی دیر نشده باشد .

ما بیش از هر زمان دیگری در مبارزه بر ضد مانور های امپریالیستی که هم اکنون میکوشند کشور های ما را به اتحاد ضد انقلابی « پیمان اسلامی » بکشانند و بخشی از جنبش نجات بخش ملی را در مغرب و خاور نزدیک منفرد سازند و پیوند های آنها را با کشورهای سوسیالیستی قطع کنند متحد هستیم .

ما همبستگی کامل خود را با شما ابراز میداریم و اعتقاد راسخ داریم که اتحاد نیرو های انقلابی رومانی که امپریالیستها و مرتجعان در راه آزادی و ترقی قرار میدهند ، غلبه خواهد کرد .
رفقای عزیز ، خواهشمندیم احساسات برادرانه ما را بپذیرید .

کمیته مرکزی حزب کمونیست مراکش

دیر کل - علی یاتا

نامه تبریک حزب کمونیست ترکیه

کمیته مرکزی حزب توده ایران

رفقای عزیز !

حزب توده ایران که بدست کمونیستهای ایران تأسیس گردیده و در نبرد های سخت آبدیده شده ۲۵ سال است در راه آزادی ، خلق برادر ما ایران از قید امپریالیسم و ارتجاع و در راه استقلال ملی و ترقی اجتماعی و تأمین صلح قهرمانانه مبارزه میکند .

تأسیس حزب توده ایران در سال ۱۹۴۱ نشی از نیاز حیاتی مردم ایران بود . حزب توده ایران در میان توده های خلق به فعالیت تشکیلاتی مجدانه دست زد و طی مدتی کوتاه به حزب سیاسی نیرومند ایران و به بزرگترین سازمان سیاسی خاور میانه بدل گردید و برای امپریالیسم در این منطقه جهان دشمن نیرومندی شد .

رفقای ایرانی با کامیابیهای خود در مبارزه علیه امپریالیسم و ارتجاع به کمونیستهای ترک نیز که در شرایط اختفای عمیق و تنقیقات شدید علیه همان دشمنان مبارزه میکنند الهام بخشیدند و موجب تشدید فعالیت سایر نیرو های آزادیخواه کشور ما گردیدند .

خصوصیات تاریخی مشترک و عوامل سیاسی و اجتماعی بسیاری وجود دارند که ملت های ما را بیکدیگر نزدیک میکنند و سرنوشت کشور های ما را بهم پیوند میدهند . ما کمونیستهای ترک جریان مبارزه آزادیبخش مردم ایران و فعالیت پیشاهنگ پر افتخار آنرا با علاقه و توجه خاصی تعقیب میکنیم .

حزب توده ایران طی ۲۵ سال موجودیت خود راه مبارزه ای دشوار ولی پر افتخار را پیموده است . در این سالها میان دو حزب ما رشته های پیوند برادری در مبارزه مشترک علیه امپریالیسم و در راه استقلال ملی ما و تأمین وحدت جنبش جهانی کمونیستی برقرار شده است .

حزب توده ایران که از علاقه و اعتماد بحق مردم ایران برخوردار است در شرایط ترور شدید نیز همراه با سایر نیرو های ترقیخواه کشور مبارزه آشتی ناپذیر خود را علیه دشمنان مردم ادامه میدهد .

اکنون که مردم پاك نیت سراسر جهان علیه تلاشهای بی بند و بار امپریالیسم برای خفه کردن جنبش آزادیبخش مال بپا خاسته اند ، در شرایطی که نیرو های تجاوز کار امریکا شهر ها و دهات ویتنام را با بمب های نابالم نابود میکنند و هرروز دامنه تجاوز خود را وسیعتر مینمایند و صلح جهانی را تهدید میکنند . حزب توده ایران پرچم مبارزه در راه آزادی مردم ایران از قید ستم امپریالیسم را افراشته نگاهداشته است و در مبارزه برای حفظ و تحکیم وحدت جنبش جهانی کمونیستی و علیه دکماتیسم و ریز بونیسم و فعالیت انشعابگرانه شرکت فعال دارد .

حزب توده ایران یگانه حزبی است در ایران که با پیگیری تمام بخاطر تأمین منافع حیاتی مردم ایران مبارزه میکند . بسیاری از فعالین و رهبران این حزب بدست دژخیمان شاه کشته شدند و هزاران تن از اعضای آن بزندانیان افغانه و تحت شکنجه های وحشیانه قرار گرفته اند . ولی نه تیر باران و نه زجر و شکنجه نتوانسته است مبارزه این حزب را که از اعماق توده ها بیرون آمده و لهرمانان آشتی ناپذیر در دامان خود پرورده است متوقف سازد . نام مبارزان شجاعی چون دکتر ارنانی ، خسرو روزبه ، سیامک ، وکیلی ، وزیریان و بسیاری از قهرمانان دیگر برای همیشه در قلب کمونیستهای تمام جهان زنده خواهد بود .

ما کمونیستهای ترک در برابر خاماره تابناک رفقای ایرانی که در مبارزه علیه دشمن مشترک شهید شده اند سر تعظیم فرود میآوریم .

ما نیز مانند رفقای ایرانی علیه محافل ارتجاعی که کشور ما را به پایگاه بسیاری متجاوزان امریکایی بدل کرده و از سیاست شوم ناتو و ستم و شیاست آنتی کمونیسم پیروی میکنند نزاره میکنیم . محافل ارتجاعی ترکیه با تعقیب این سیاست استقلال کشور را از بین برده ، مبانی اقتصاد آنرا تخریب کرده و موجب تشدید فقر مردم ترکیه شده اند .

ما اطمینان داریم که توده ایهای ایران با مبارزه خود بخاطر استقلال ملی ، دموکراسی و ترقی اجتماعی و مبارزه در راه صلح و همزیستی مسالمت آمیز در راه آرمانهای واقعی و حقانی مردم ایران و تأمین منافع آنها آن مبارزه میکنند .

کمیته مرکزی حزب کمونیست ترکیه از طرف تمام کمونیستهای ترک بیست و پنجمین سالروز تأسیس حزب توده ایران را صمیمانه تهنیت میگوید و کامیابیهای جدید شما را در مبارزه عادلانه شما آرزومند است .

زنده باد حزب توده ایران

پیروز باد جنبش آزادیبخش مردم ایران

استوار باد وحدت جنبش جهانی کمونیستی

با درود های برادرانه

کمیته مرکزی حزب کمونیست ترکیه

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست اسپانیا

رفقای عزیز !

از طرف کمیته مرکزی حزب کمونیست اسپانیا و تمام کمونیستهای اسپانیا بیست و پنجمین سالروز تأسیس حزب توده ایران را صمیمانه بشما تبریک میگویم .

راهی را که حزب شما پیموده است راهی است سرشار از فداکاری و ایثار . حزب شما در جریان مبارزه قهرمانانه علیه دیکتاتوری و سلطنت مستبد و بخاطر احراز آزادیهای سیاسی و دموکراتیک اعتماد کارگران و دهقانان و نیرو های ضد امپریالیستی کشور را بخود جلب کرده است .

حزب شما با وجود تنقیقات شدید و بازداشت عده زیادی از اعضا آن و علیرغم شرایط دشوار کار مخفی همچنان مهمترین سازمان سیاسی ایران باقی مانده است . شما بحق میتوانید به کامیابیهای که در طول ربع قرن حاضر در مبارزه علیه ارتجاع بدست آورده اید مباحث کنید .

بیست و پنجمین سال تأسیس حزب توده ایران ، حزب متحدکننده کارگران ، دهقانان ، روشنفکران و تمام نیرو های مترقی کشور را بشما شاد باش میگویم و کامیابیهای تازه ای را در مبارزه دشوار و پر افتخار بخاطر احراز آزادی و استقلال و دموکراسی برای شما رفقا و دوستان ایرانی آرزومندیم .

از طرف کمیته مرکزی حزب کمونیست اسپانیا

دولورس ایباروری

با تقدیم احترام

احزاب برادر با شور تهم بیست و پنجمین سال حزب توده ایران را شادباش میگویند

این منافع امپریالیستی است که ملت شما تحت فشار قرار گرفته است و هزاران نفر از دموکراتها و سوسیالیست ما در زندان بسر میبرند .
همین محافل امپریالیستی هستند که از قدرت و نفوذ حزب شما میترسند ، زیرا در یک ربع قرن شما مبارزه بزرگ و متحد مردم را که مدتها من آشنا ساختن آنها با نیروی آزاد کننده اندیشه مارکسیسم-لنینیسم نیز بوده است ، رهبری کردهاید .
ما فرصت را غنیمت میشمایم و بسهم شما در کوششهایی که برای وحدت جنبش جهانی کمونیستی انجام میگیرد ، ارج میگذاریم . این سنت بزرگ حزب شماست که پیشرفت مبارزه خود را همواره در پیشرفت صلح ، آزادی و سوسیالیسم در مملکت جهانی دیده است .
ما ۲۵ سال مبارزه موفقیت آمیز شما را تهنیت میگوئیم و پیروزیهای باز هم بیشتری را در آینده برای شما آرزو مندیم .

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست یونان

کمیته مرکزی حزب توده ایران
رفقای عزیز !
بمناسبت ۲۵مین سال تأسیس حزب توده ایران درود های گرم و پر شور حزب کمونیست یونان را بپذیرید .
مبارزه ای که شما طی سالهای دراز در شرایط مخفی علیه سلطنت مستبدانه و در راه تأمین استقلال ملی ، آزادی های سیاسی و حقوق دموکراتیک ملت ایران انجام میدهمید حزب شما را به نیروی بزرگ سیاسی ایران و رهبر مورد قبول مردم در مبارزه بدل کرده و احترام و علاقه عمیق مردم ترقیخواه جهان را بسوی شما جلب نموده است .
رفقای عزیز ! گامیابی حزب شما را در مبارزه دشوار و قهرمانانه اش آرزو میکنیم .

کمیته مرکزی حزب کمونیست یونان

با درود های برادرانه
دبیر کل حزب کمونیست بریتانیای کبیر - جون گان

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست بلژیک

رفقای عزیز !
بمناسبت ۲۵مین سالروز تأسیس حزب توده ایران ، کمیته مرکزی حزب کمونیست بلژیک صمیمانه ترین تبریکات و درود های برادرانه را بشما تقدیم میدارد .
ما در برابر رفقای که در مبارزه بر ضد حکومت دیکتاتوری و استبداد سلطنتی ، بخاطر آزادیهای سیاسی و حقوق دموکراتیک مردم ایران شهید شده اند سر تعظیم فرود میآوریم ، ما ب همه مبارزان زندانی درود میفرستیم و دوستی و همبستگی کامل خود را با آنها ابراز میداریم .
علاوه بر فشار وحشیانه ، حزب توده ایران امروز نیز همچنان نیروی اصلی در مبارزه بر ضد دیکتاتوری ارتجاعی ، سازمان دهنده اصلی پیروزیهای بدست آمده در راه اتحاد همه نیرو های ضد امپریالیست و دموکراتیک ایران است .

حزب توده ایران با وفاداری خرد به اندیشه مارکسیسم - لنینیسم ، با مبارزه خستگی ناپذیر خود در راه وحدت جنبش جهانی کمونیستی و کارگری ، از احترام و دوستی عمیق ما برخوردار است .
رفقای عزیز ! از همبستگی کامل ما مطمئن باشید ، ما موفقیت های بیشتری را برای شما در مبارزه مردم ایران بخاطر استقلال ملی ، صلح و دموکراسی آرزو مندیم .
ارنست برول - صدر حزب کمونیست بلژیک

نامه تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست سودان

رفقای عزیز !
خواهشمندیم بمناسبت ۲۵مین سالروز تأسیس حزب توده ایران ، گرمترین درودها و صمیمانه ترین تبریکات را بپذیرید . ۲۵ سال در زندگی احزاب دوران کوتاهی است . با اینکه در همین دوران کوتاه شما طی آزمایشهای سخت ، اعتقاد خود را به راه مردم ، وفاداری خود را با اصول مارکسیسم - لنینیسم و شجاعت و اراده تزلزل ناپذیر خود را به اثبات رسانده اید .

نیازی به گفتن ندارد که روابط بین ایران و کشورهای عربی دارای ریشه های عمیق در گذشته است . ولی امپریالیستها بکمک اعمال خود کوشیده اند از این روابط بسود منافع خود و برای ادامه تسلط خویش بر کشورهای ما و منابع مادی عظیم ما سوء استفاده کنند . آنها بدون اینکه از زوال پیمان بغداد هیچگونه درسی گرفته باشند ، با فعالیت تب آلودی باصطلاح پیمان اسلامی را تدارک می بینند . ولی مردم ما که اکنون نیرومندتر از گذشته اند ، به آنها درس دیگری خواهند داد و توطئه جدید بسروشت اسلاف خود دچار خواهد شد .

روابط بین خلق های ما را امپریالیستها و مرتجعین تعیین نمیکنند . مردم ما مبارزه افتخار آیز شما را در سالهای ۱۹۵۱ - ۱۹۵۳ بر ضد غارت استعماری نوین و بر ضد سلطنت فاشیستی با دقت دنبال میکردند . (شاید بی مناسبت نباشد که واقعه مهمی ذکر گردد ، ما موران انگلیسی که شما از آبادان بیرون کردید ، بعنوان کارمندان اداره مستعمراتی انگلستان در کشور ما استخدام شدند) .

انقلاب شما پیش و در واقع کمک بپایمانهای بزرگی بود که ذیلی عرب را تکان داد . انقلاب ۱۹۵۲ در مصر ، تحولات بزرگ سیاسی در سوریه و استقلال سودان ، پیروزیهای بود که از این قیامها بدست آمد . ما با استفاده از قدرت کنونی خود برای درهم شکستن توطئه های استعمارگران نو و مرتجعان ، از جمله سلطنت فاشیستی در ایران ، امیدواریم که بخشی از دین خود را بشما و ملت شما ادا کنیم .

اینک که ما در کار تبدیل حزب خود بیک حزب واقعا توده ای انقلابی که راهنمای آن مارکسیسم - لنینیسم است ، هستیم از جمله از تجربیات حزب شما استفاده میکنیم . علاوه بر این جسارت و شهامت حزب شما در مقابله با فشار بیرحمانه ، احترام عمیق ما را بخود جلب کرده است و برای ما نمونه یک روش انقلابی ارجمند بکار میبرد .

با تجلیل این واقعه بزرگی که در ۲۵ سال پیش روی داده است ، ما با اعتماد بوقایع بزرگتر آینده مینگریم . ما تردید نداریم که حزب شما با استفاده از تجربیات غنی که طی سالها در پیروزیهای بزرگ و شکستهای تلخ بدست آورده است بار دیگر نیروهای مردم را متشکل خواهد کرد ، به هجوم خواهد پرداخت و به پیروزی نهایی خواهد رسید . در سالهای ۱۹۵۱ - ۱۹۵۳ ، مبارزه قهرمانانه شما برای شکستن زنجیرهای تسلط امپریالیسم ، از نظر بین المللی در وضع نامساعدی انجام گرفت . ولی اکنون وضع تغییر اساسی کرده است . نه فقط تعادل نیروها بطور روز افزونی بر زبان استعمار نو و ارتجاع میچرخد بلکه جنبش نیرومند انقلابی عرب ، که ما مفتخریم جزئی از آن هستیم ، پشتیبان شماست .

ما امیدواریم که تجلیل بیست و پنجمین سالروز تأسیس حزب شما فرصتی برای استقرار وحدت بازمی بیشتر در حزب شما ، برای تجمع بازمی بیشتر نیروها در زیر پرچم مارکسیسم - لنینیسم و برای تشدید مبارزه بر ضد استعمار نو و سلطنت فاشیستی باشد .
خواهشمندیم صمیمانه ترین تبریکات ما را بپذیرید و بهترین آرزو های ما را برای تمام اعضای حزب خود بآنها ابلاغ کنید .

زنده باد مردم قهرمان ایران
زنده باد حزب توده ایران
زنده باد مارکسیسم - لنینیسم

نامه تبریک کمیته اجرائیه حزب کمونیست بریتانیای کبیر

از جانب کمیته اجرائیه حزب کمونیست بریتانیای کبیر خوشحالم که گرمترین درود های برادرانه را بمناسبت ۲۵مین سالروز تأسیس حزب توده ایران بشما تقدیم دارم .
مبارزه خستگی ناپذیر شما در وضع دشوار مخفی و ترور ، احترام و تحسین همه نیروهای ضد امپریالیست را بر انگیزشته است .

ما به حزب شما بخاطر رهبری شجاعانه وی در امر متحد ساختن طبقه کارگر ، دهقانان و روشنفکران در زیر یک پرچم انقلابی برای درهم شکستن تسلط امپریالیسم و فئودالیسم و احراز حقوق دموکراتیک و هموار ساختن راه نیل به سوسیالیسم در کشور شما ارج میگذاریم .
مبارزه شما بر ضد یکی از معتقد ترین بخش های امپریالیسم ، انحصار های نفتی ، که ثروت عظیم و بیسایه ای را از راه استثمار بیرحمانه کار مردم و منابع غنی طبیعی ایران انباشته اند انجام میگیرد . بخاطر

نامه تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست آلمان

کمیته مرکزی حزب توده ایران
رفقای عزیز !
شاد باشهای صمیمانه و درود های برادرانه کمیته مرکزی حزب کمونیست آلمان را بمناسبت ۲۵مین سال تأسیس حزب توده ایران بپذیرید .

حزب شما که بر بنیاد شعار انقلابی طبقه کارگر ایران تأسیس گردیده خود را مدافع با شهادت منافع زحمتکشان و تمام نیرو های میهن پرست ایران نشان داده است . تاریخ حزب شما از مبارزات دشوار در راه آرمانهای والای صلح ، استقلال و حاکمیت ملی ، آزادی های دموکراتیک و بهبود شرایط زندگی خلفای ایران سرشار است . در این مبارزات قهرمانانه حزب شما که از سال ۱۹۴۹ به بعد در شرایط سخت فعالیت موفقی انجام میگیرد ، هزاران تن از بهترین فرزندان ایران جان خود را نثار کرده اند .

انحصارات آلمان غربی که خطر عمده جنگ جدید در اروپا از جانب آنها ناشی میشود با استفاده از رژیم ارتجاعی شاه در استثمار مردم شما و در تاراج ثروت ملی ایران شرکت دارند .
ما بشما اطمینان میدهمیم که در مبارزه شما برای آزادی و استقلال ملت ایران پشتیبان شما هستیم . ما آزادی تمام زندانیان میهن پرست ایران و آزادی فعالیت غنی حزب توده ایران را طلب میکنیم .

حزب کمونیست آلمان وظیفه خود میداند برای تحقق اتحاد تمام نیرو های دموکراتیک و صلحدوست آلمان غربی به منظور تأمین سیاست نوینی که هدف اصلی آن جلوگیری از بروز جنگ جدید از خاک آلمان باشد بطور خستگی ناپذیر مجاهدت ورزد . نیرو های صلحدوست کشور ما در این راه از کمکهای بی دریغ جمهوری دموکراتیک آلمان که در پرتو اتحاد خود با کشور های اردوگاه سوسیالیسم ، در مطمئن صلح را در اروپا تشکیل میدهد برخوردار است .

مساعی مشترک ما در راه تأمین وحدت تمام نیرو های مترقی در مبارزه علیه جنگ کثیف امریکا درون تمام و در راه پیروزی امر حق مردم وینتام و کوششهای مشترک ما برای تأمین وحدت و همبستگی جنبش جهانی کمونیستی و کارگری بر بنیاد مارکسیسم - لنینیسم ، ما را بیسکندیکر پیوند میدهد .
گامیابیهای شما رفقای عزیز را در مبارزه قهرمانانه آرزو میکنم .

کمیته مرکزی حزب کمونیست آلمان

ماکس ریمنان - دبیر اول

تلگراف تبریک حزب کمونیست اسرائیل

بنام حزب کمونیست اسرائیل ، بنام کمونیستهای بیود و عرب ، درود های برادرانه خود را بمناسبت بیست و پنجمین سالروز تأسیس حزب توده ایران بشما تقدیم میاریم . ما وسیله حزب توده ایران به همه کارگران ، دهقانان و روشنفکران مترقی ایران که با شهامت و فداکاری بزرگی بر ضد تسلط امپریالیسم و ارتجاع داخلی ، بخاطر رفاه و سعادت مردم ایران ، دموکراسی و ترقی اجتماعی و صلح در منطقه

احزاب برادر با شور تمام بیست و پنجمین سال حزب توده ایران را شاد باش میگویند

بقیه از صفحه ۵

امپریالیسم آرزومندیم

زنده باد حزب پرافتخار توده ایران
پایند باد انترناسیونالیسم پرولتری
کمیته مرکزی حزب کمونیست دانمارک

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب توده ای انقلابی مغولستان

رفقای عزیز!

کمیته مرکزی حزب توده ای انقلابی مغولستان به کمیته مرکزی و به همه اعضای حزب توده ایران شاد باشهای گرم برادرانه خود را بمناسبت ۲۵مین سالگشت تأسیس حزب شما تقدیم میدارد. کمونیستها و زحمتکشان کشور ما با احساس علاقه صمیمانه و همبستگی برادرانه مبارزه نیروهای مترقی ایران را که حزب توده ایران پیشاهنگ آنان است علیه رژیم ارتجاعی ضد ملی و علیه سیادت انحصارهای امپریالیستی و در راه منافع حقیقی حقوق دموکراتیک و ترقی اجتماعی و صلح دنبال میکنند. حزب شما همراه دیگر نیروهای مترقی و دموکراتیک کشور، علیرغم تعقیب و تضییق بیرحمانه مقامات دولتی، بمبارزه خستگی ناپذیر برای ایجاد جبهه واحد ضد استعمار و راه رشد غیر سرمایه داری کشور خود و برای خروج ایران از بیابانهای تجاوز کارانه بیکار میکند. حزب توده ایران در فعالیت خود احکام و اسناد جهانی کمونیستی، اعلامیه و بیانیه سالهای ۱۹۵۷ و ۱۹۶۰ را در مد نظر گرفته و سهم گرانهای خود را در امر تحکیم صفوف جنبش جهانی کمونیستی و نیروهای انقلابی عصر ما بر اساس مارکسیسم - لنینیسم و انترناسیونالیسم پرولتری و مبارزه برای حفظ و تحکیم صلح و امنیت خلقها ادا میکند. ما از بسط روز افزون روابط برادرانه بین دو حزب خود که بیشک در آینده بسود پیروزی امر کبیر مشترک ما بسط و تحکیم بیشتری خواهد یافت شادانیم. در روز سالگشت پرافتخار حزب شما از صمیم قلب برای شما رفقای عزیز و برای همه کمونیست های ایران کامیابیهای تازه در مبارزه مقدس و در راه رشد کشور در طریق دموکراسی و ترقی اجتماعی و علیه تحریکات امپریالیسم جهانی خواستاریم.

با درود برادرانه

کمیته مرکزی حزب توده ای انقلابی مغولستان

تلگراف تبریک حزب مترقی زحمتکشان قبرس

کمیته مرکزی حزب توده ایران

رفقای عزیز!

بمناسبت ۲۵مین سالروز تأسیس حزب توده ایران، شادباشهای خود را بشما مبارزان پیگیر تقدیم میداریم و کامیابی شما را در مبارزه برای استقلال، دموکراسی و ترقی اجتماعی ملت ایران آرزو مندیم.

با سلامهای برادرانه

حزب مترقی زحمتکشان قبرس

دیر اول - پایتختی یونان

هموطنان عزیز! رفقای حزبی!

به این آدرس در استکهلم (سوئد) با رادیو پیک ایران، ماهنامه مردم، مجله دنیا و مجله مسائل بین المللی مکاتبه کنید. نظریات، انتقادات و پیشنهاد های خود را برای بهبود رادیو و مطبوعات و مجموعه فعالیت ما ارسال دارید.

P. B. 4176

Stockholm 4
Sweden

تکرار میگردد و تا ساعت ۹ و ۴ دقیقه ادامه مییابد. از خوانندگان گرامی خواهشمندیم ساعت و امواج رادیو پیک ایران را بدوستان و آشنایان خود نیز اطلاع دهند.

خوانندگان عزیز

توجه فرمائید!

بنا به پیشنهاد و درخواست عده زیادی از شنوندگان گرامی رادیو پیک ایران، در ساعات پخش رادیو بشار زیر تغییر داده شده است:

رادیو پیک ایران همه روزه در ساعت ۶ و ۷ و ۵۰ دقیقه بعد از ظهر بوقت تهران بر روی امواج کوتاه ۲۵ - ۲۶ - ۳۱ متر برنامه پخش میکند. در ساعت ۶ بعد از ظهر پس از اعلام برنامه، زبان فارسی، گفتار زبان کسری آغاز میشود و تا ساعت ۶ و ۳۰ دقیقه ادامه مییابد. از ۶ تا ۳۰ دقیقه تا ۷ برنامه زبان آذربایجانی و از ساعت ۷ تا ۷ و ۵۰ دقیقه برنامه فارسی پخش میگردد. عین همین برنامه از ساعت ۷ و ۵۰ دقیقه مجدداً

دوستی با اتحاد شوروی مبارزه کرده اند، درود میفرستیم.

ما برای حزب توده ایران در مبارزه شجاعانه بخاطر رفاه و خوشبختی مردم ایران و امر مشترک ما صلح، دموکراسی و سوسیالیسم موفقیت کامل آرزو مندیم.

دیر پرولتری سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست اسرائیل
ویلنر

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب کمونیست اسرائیل

بمناسبت بیست و پنجمین سالروز تأسیس حزب توده ایران پیشاهنگ پرافتخار مردم ایران صمیمانه ترین شادباشهای خود را تقدیم میداریم. ما برای حزب برادر خود که در امر متحد ساختن طبقه کارگر، دهقانان و کلیه میهن پرستان ایرانی در مبارزه بخاطر استقلال، دموکراسی و بهبود مناسبات ایران و شوروی که برای امر صلح و ترقی در خاورمیانه اهمیت فراوان دارد، توانائی و شهامت از خود نشان میدهد موفقیت کامل آرزو مندیم.

ساموئل میکونیس - دبیر کل حزب کمونیست اسرائیل

تلگراف تبریک حزب کمونیست اردن

رفقای عزیز!

بمناسبت ۲۵مین سالروز تأسیس حزب توده ایران، کمیته مرکزی حزب کمونیست اردن درود های گرم خود را به کمیته مرکزی حزب برادر توده ایران و همه کمونیستهای ایرانی تقدیم میدارد.

همه کمونیستها و عناصر تبلیغخواه اردن مبارزه حزب شما را بر ضد استعمار، امپریالیسم و ارتجاع از آغاز تأسیس حزب شما دنبال میکنند. علیرغم مشکلات عظیم و قربانیهای فراوان، حزب شما هرگز پرچم مبارزه را فرود نیاورده است. کمونیستهای اردن بمبارزه حزب شما بر ضد استبداد سلطنتی، نئوکولونیالیسم، سنئو و قرار حاکم و جانیه نظامی با امریکا ارجح قرار میدهند.

حزب شما با وفاداری به اصول مارکسیسم - لنینیسم پیگیرانه برای تحکیم وحدت در صفوف جنبش جهانی کمونیستی بر اساس مشی عمومی متفکرانه از طرف احزاب برادر در جلسات مشاوره ۱۹۵۷ و ۱۹۶۰ اسکو مبارزه کرده است.

ما اعتقاد راسخ داریم که حزب قهرمان شما تحت رهبری کمیته مرکزی آن بر تمام مشکلات موجود غلبه خواهد کرد و در تجمع تمام نیرو های میهن پرست و دموکراتیک در یک جبهه متحد برای رهایی ایران از تسلط نئوکولونیالیسم و ارتجاع و هموار کردن راه دموکراسی، استقلال کامل، ترقی اجتماعی و اقتصادی توفیق خواهد یافت.

کمونیستهای اردن برای رفقای ایرانی خود موفقیت های تازه در مبارزه اصیل آنها بخاطر منافع طبقه کارگر و همه نیرو های مترقی ایران آرزو مندند.

فؤاد نصر

دبیر اول کمیته مرکزی حزب کمونیست اردن

تلگراف تبریک حزب کمونیست بولیوی

رفقای عزیز!

اجازه دهید که بمناسبت ۲۵مین سال تأسیس حزب توده ایران تبریکات برادرانه خود را از طرف حزب کمونیست بولیوی ابراز داریم.

بمناسبت این حادثه ما بار دیگر پشتیبانی خود را از مبارزه قهرمانانه ای که علیه رژیم استبداد انجام میگردد اعلام میداریم. رژیمیکه آزادیهای دموکراتیک را پایمال کرده، میهن پرستان را مدتی بوندانها انداخته و با به مهاجرت وادار ساخته است. حزب ما با اتفاق ساز نیرو های دموکراتیک و مترقی احیای آزادی و حقوق مردم ایران را طلب میکند. حزب ما از وحدت جنبش بین المللی کمونیستی با تمام قوا دفاع میکند و برای خاتمه دادن به تجاوز ایالات متحده امریکا علیه مردم ویت نام مجاهدت میوزد. احزاب ما در راه وحدت جنبش بین المللی بر پایه اصول مارکسیسم - لنینیسم کلیه مساعی خود را با پیگیری بیکار می بندند.

کمونیستهای بولیوی بوفیقتهای مردم ایران و حزب توده ایران را در مبارزه عادلانه شان آرزو میکنند.

کمیته مرکزی حزب کمونیست بولیوی

تلگراف کمیته مرکزی حزب کمونیست دانمارک

به کمیته مرکزی حزب توده ایران

بمناسبت ۲۵مین سال تأسیس حزب توده ایران درودهای برادرانه و پرشور خود را بشما تقدیم میداریم. مبارزه ای که شما در رأس زحمتکشان ایران و تمام نیرو های دموکراتیک و ملی ایران انجام میدید همیشه مورد تحسین ما بوده و ما جز این آرزو با احساس همبستگی تعقیب کرده ایم. ما میدانیم که دیکتاتوری خوتن شاه و تسلط امپریالیستهای خارجی بقیتهای چه قربانیهای بزرگی برای شما تمام میشود. ما بخاطر شهدای شما را گرامی میداریم.

کامیابی های هر چه بیشتر شما را در امر تأمین اتحاد پیشرو جویانه بخاطر پیروزی نهائی بر ارتجاع و

برای بازگشت پناهندگان سیاسی به میهن مبارزه کنیم!

ولی برخورداری از مواهب اجتماعی جوامع سوسیالیستی، برخورداری از امکان تحصیل و کار، استراحت و ممالجه و غیره، هیچکدام حتی لحظه‌ای عشق به ایران و شوق بازگشت به میهن را در نهاد کوچک و بزرگ مهاجرین ایرانی کاهش نداده است. این یکی از خدمات با ارزش پناهندگان سیاسی ایرانی است که نسل جوان ایرانی را در مهاجرت با زبان و فرهنگ و تاریخ ایران آشنا نگاه داشتند و حس میهن پرستی و علاقه بآب و خاک ابا و اجدادی را در آنها تلقین کردند و پیوسته دورنمای خدمت بوطن را در برابر آنها زنده نگاه داشته اند.

محیط امن و متمدن کشورهای سوسیالیستی در ترکیب فکری و روحی پناهندگان سیاسی مؤثر بود ولی این تأثیر تنها از این جهت بود که این پناهندگان خود را برای آنکه خادمین پرثمرتری برای ترقی و تکامل میهن خود

ایران باشند از هر باره آماده ساخته اند. پناهندگان سیاسی با هزاران رشته عاطفه قلبی بایران پیوسته اند. آنها با تمام الیاف روح به تاریخ و فرهنگ و حیات جامعه ایران مربوطند. پدران و مادران، برادران و خواهران، خویشاوندان و دوستان آنها در آن سرزمینند. هیچ مهاجر سیاسی ایرانی نیست که روزی را بی گفته‌گو در باره ایران، در باره سرنوشت مردم، در باره نیک و بد این سرنوشت بسر آورد. هیچ مهاجر سیاسی ایران نیست که از خاطر شادی آور یا

دردناک زندگی خود در میهن با عشق و شوق یاد نکند. این امری است کاملاً طبیعی و بدیهی. مادرت زیست در جوامع سوسیالیستی موجب نیای و غفلت نسبت به سرنوشت وطن و مردم وطن نشده است بلکه منطبق و احساس و شوق آنها را در مورد سرزمین پتری بازم روشن تر و برا تر ساخته است. دیدن ثمرات انقلاب سوسیالیستی و دستاوردهای شگرف مردم در این جوامع و مقایسه این دستاوردها با وضع در کشور، حس تلاش برای پیشرفت و سعادت ایران و ایرانی را در پناهندگان سیاسی از همیشه نیرومند تر کرده است.

مسلماً درد وطن و احساس عمیق دوری از هموطنان، عشق به خدمت به میهن، عواطفی است که برای همه پناهندگان و مهاجران سیاسی در هر کجا که باشند مشترک است و این خاص گروه معینی از مهاجران سیاسی نیست.

وجود هزاران تن مهاجر سیاسی ایرانی در کشورهای خارج، یعنی وجود کسانی که بسبب اعتقادات سیاسی خود ناگزیر بجای وطن شده اند خود برهان روشن است بر سیاست اختناق و سروری که در میهن ما

درباره برخی از مسائل مهم روز

دشمنان خیالی میروند. ما هوادار تقویت نیروهای دفاعی ایران بوده و هستیم و طبیعی است اگر گامی در درچارچوب استقلال کشور برای تقویت این نیروی دفاعی برداشته شود مورد مخالفت مردم ایران نخواهد بود، اما نه تقویت ارتشی که رهبری و تسلیحات آن در دست امپریالیستهاست و مدتهاست که بیک زائده پنتاگون تبدیل شده است.

ارتش ایران باید ملی گردد و تنها یک ارتش ملی میتواند از حقوق و منافع حیاتی ایران در هر موقع و در هر شرایط باتکاء تمام خلقهای ایران دفاع نماید.

قهرمانان خاموش

قهرمانان همگی نام ندانند و نشان قهرمانی همه جا جلوه ندارد روشن قهرمانی چه بسا در شب تاریک محن زهر آگین تیر عنایت است که از جان گذرد. راه پیکار حقیقت. که گنگرگاه بلاست راه صعبی است، میندار که آسان گذرد. گاه تحقیر، گاهی خنده و گاهی دشنام گاه بیجان شکنی، گاه ملالت، که دام نه همه رزم بزرگ است و همورد بنام نه همه عرصه فخر است و همه جاده فتح قهرمانی است که در این ره پر پیچ و تلاش پای بقشاری و در کوشش جانانه خویش یکدم از راه به بیراهه دشمن نروی، از بی قدرت و القاب مطلقان نروی. پای بقشاری و افتاده و خاموش و متین خار این جاده بروبی و از این خاره سخت راه بگشائی و گامی بجلو برداری، که ره رفته بده بار دگر بسیاری، آن طیشها که در این جهاد بیجان میگوید قهرمانی است، شگرف است، ولی بی نام است. و آنکه این جاده پر خار بزمگان روبه قهرمان است، بزرگ است ولی گننام است.

ای شما زمره گننام که بی بانگ و نوبت نشنیده برده افسون شده جور و فریب، نه ز بیداد، نه از بیم، نه از آزار، نه زنج، از ره خویش تلفزیده در این عمر سپنج، بر شما لشکر انبوه ز ما باد درود! قهرمانان خوشبخت، نباشد عجبی، کس ندانست کیانید، چه کرده اید، چه اید ز چه در بستر آرام نختید شبی، بشما منتظران سحر عقده گشای، در شب تیره آندوه ز ما باد درود!

کار گاهی است جهان کش همه جلوه گری در نهانگاه تکامل بخوشی زانید. وانچه در خانه اسرار جهان میگذرد بامداد دگری پرده ز رخ بکشاید، رخنه در باروی بیداد و ستم کار شهاست چشم تاریخ رصد بسته و بیدار شماست. ۱۳۴۵ سپهر

«فباخت را کنار بگذاریم و شرافتمندانه بگوئیم که علت حضور ما در اینجا «تمهات رسمی ما بر طبق قراردادها» یا «رسالت سنتی ما برای حفظ صلح در خلیج فارس» نیست. در قرن ۱۹ ما در اینجا برای دفاع راه های بازرگانی خود به هندوستان آمده بودیم و اکنون نیز صاف و ساده بخاطر نفت است که در تقلا هستیم».

اما در باره ادعای ارضی برخی ناسیونالیستهای عرب نسبت بختک ما، بعقیده ما در شرایط کنونی تناسب نیروها در جهان و در خاور میانه طرح این قبیل دعاوی بی پایه پنداری موهوم بیش نیست. واقعیت آنست که امپریالیستهای امریکا و انگلستان با تشویق تسلیحات عربستان سعودی و ایران میخواهند سدی در برابر جنبشهای ملی در کشورهای عربی و در خاور میانه بوجود آرند و بر همین اساس است که مسئله ایجاد اتحاد ملل اسلامی در مقابل شعار وحدت کشورهای عربی مطرح شده است و شاه ایران با چنین طرحی هم هم اکنون موافقت نموده است.

بنا بر این مسابقه تسلیحاتی که در خاور میانه و بویژه در منطقه خلیج فارس صورت میگیرد یکی دیگر از نقشه های امپریالیستی است که برای دفاع از منافع این کشورها با هزینه عربستان سعودی و ایران تنظیم شده است و این ماجرای جدیدی است که کشور ما برخلاف منافع ملی و میهنی خود بدان کشیده میشود.

طولانی ترین قسمت سواحل و بیشتر جزایر خلیج فارس متعلق بکشور ما است. بنا بر این بحق کشور ما در خلیج فارس دارای منافی است که باید حفظ شود و از آن دفاع گردد. ولی هدف عمده آنچه اکنون در خلیج فارس میگذرد همانطور که گفته شد حفظ و دفاع منافع ملی ما نیست و بعکس حفظ و دفاع منافع امپریالیستهای امریکا و انگلستان در این ناحه است که در زیر عنوان حفظ منافع ما تظاهر میکنند.

حزب ما همیشه در صف مقدم مدافعین استقلال و حاکمیت و تمامیت ارضی ایران بوده و هست و بزرگترین دشمن استقلال میهن را در وجود امپریالیستهای امریکائی و انگلیسی می بیند. زمامداران کنونی ایران بجای اینکه نیروی خود را علیه دشمنان واقعی متمرکز کنند باهام همین دشمنان به مقابله

زمینه ها گامی بعقب بردارد و محیطی عادی و قابل زیست برای کسانی که میخواهند بشیوه هشت حاکمه بیاندیشند پدید آورد. بدون مبارزه وسیع، همه جانبه، یکگیر، سنجیده، بدون بسیج افکار عمومی جهان و ایران توفیقی در این زمینه بدست نخواهد آمد. بازگشت پناهندگان سیاسی به میهن یکی از شعارهای مردم است. باید باتمام قوا در راه تحقق این شعار و دیگر شعارهای مردم حزب عمل کرد.

در اندیشه خوشبختی کودکان

کنفرانس بین المللی کودکان که از طرف فدراسیون دمکراتیک جهانی زنان و کمیته آن متشکل از شخصیت های برجسته زنان دنیا تشکیل شده بود با حضور نمایندگان ۱۴ کشور آفریقائی، ۱۱ کشور آسیائی، ۲۶ کشور اروپائی، ۱۷ کشور امریکائی، استرالیا و ۱۴ تشکیلات بین المللی و از جمله یونسکو از تاریخ ۳ تا ۱۶ اکتبر ۱۹۶۶ در استکهلم (سوئد) تشکیل جلسه داد.

نخست خانم آندره آ آندره ان یکی از نایب رئیسهای فدراسیون که خود از کشور سوئد است، خیر مقدم گفت و سپس خانم اوژنی کوتون سخنرانی خود را آغاز کرد. شخصیت خانم کوتون که امسال ۸۵ سالگی تولد او جشن گرفته شد و علاوه بر اینکه یکی از شخصیت های دانشگاهی و دانشمند کشور فرانسه است نمونه برجسته زنان عصر ماست، جلسه را تحت تأثیر مطلق خود قرار داده بود. این خانم با انرژی که نه پیری و نه ضعف و نه کار زیاد قادر به خسته کردن او نیست با صدای رسائی چنانکه گوئی زن جوانی بآینده کودک خردسالش میگرد سخن میگفت، راه نشان میداد، پیشنهاد میکرد، تشریح میکرد و برای نجات نسل جوان از چنگال یاس، مرگ، جهل و بیسوادی تمام فکر و نیروی خود را عرضه داشته و سایرین را بهمکاری میطلبید.

در باره اعلامیه حقوق کودک مصوبه انجمن ملل متحدی گفت:

آیا این آرزوی ما نیست که تمام کودکان جهان با آردی کامل تمام امکانات پرورش جسمی و روحی را در اختیار داشته باشند؟ که کودکان از تمام مزایای امنیت اجتماعی برخوردار شده وسیله فرا گرفتن و تفریح در اختیار آنها باشد؟ که تعلیم و تربیت مجانی و اجباری گردد و ابر های تیره جهل و بیسوادی از جهان

زندگی رخت بر بندد ؟

که کودکان از تمام آنچه تفاوت نژادی و طبقاتی بیار میاورد مصون مانده و روحیه بیگناهی و آینه آنها تیره و جریحه دار نگردد ؟

چرا، اینها آرزوی ماست و چون این اصول در اعلامیه حقوق کودک نیز منعکس است باید با همکاری وسیع بین المللی به تحقق آرزو های خود بکوشیم. سپس افزود متأسفانه امروز بجای اینکه به این درد ها بیاندیشند هستند نیرو هائی که با پیرحمی به درو کردن خوشه های پرומند زندگی کودکان سرگردمند و سپس قسمتهائی از گزارش هیئت نمایندگان فدراسیون دمکراتیک جهانی زنان اعزامی به ویتنام را خواند.

خانمی میگوید: «بچشم خود کودکان را که در شعله کباب میشدند دیدیم. من بطرف پسر بچه ۶ - ۷ ساله ای پیش دویدم جسم سوزان زنده او چون بسوی گوشت سوخته تقسیم را قطع کرد. در آن جسم کوچک شعله ور دو چشم زنده ملتس که درد در آن پیچیده بود بنا نگاه میکرد. وقتی بزحمت آتش او را خاموش کردند در تمام جسم سوخته اش یک جای سالم برای نهادن یک بوسه نوازش یا وداع نبود.»

مادام کوتون از خواندن این جملات صدایش میلرزید و صد بوسه نوازش و وداع بسوی کودکان قربانی از قلب پیرزنی روانه بود.

بنا بر برنامه منطبق با شعار های کنفرانس چهار کمیسیون تشکیل گردید:

کمیسیون مربوط به تعلیم و تربیت کودکان جهان

کمیسیون مربوط به شرایط زندگی کودکان جهان

و کمیسیون چهارمی اختصاص به وضع ویتنام داشت و از هر کمیسیون قطعه نامه ها

تسلیت

کمیته مرکزی حزب توده ایران از جانب خود و بنام همه اعضا حزب، ضایعه مرگ شادروان حسین طبری پدر رفیق احسان طبری عضو کمیته مرکزی حزب توده ایران را به ایشان و خانواده محترم طبری صمیمانه تسلیت میگوید و خود را در این اندوه شریک میداند. ما برای رفیق احسان طبری عضو سابق رهبری حزب توده ایران که از شخصیت های برجسته اجتماعی و ادبی میهن ما هستند آرامش روحی میطلبیم تا بتوانند همچنان بکار ارزنده و خلاق خود ادامه دهند.

کمیته مرکزی حزب توده ایران

فقره ۱ - شماره ۱

یک اعدام دیگر

تسلط رژیم کنونی تشکیل میشود داد گاهی در بسته بود و افکار عمومی از جریان دادگاه و از دلایل اتهاماتی که به بهمن وارد شده است و از کیفیت مدافعات متهم بکلی بی اطلاع است. شایع بود که بنا بوساطت آقای اسداله علم به بهمن قشقائی امان داده شده است. ما بدون آنکه بخوایم در باره چگونگی فعالیت بهمن قشقائی که از کم و کیف آن اطلاع موثقی در دست نداریم نظر بدسیم بنا بوظیفه اصولی خود باین شیوه محاکمات در بسته معترضیم. دولت ایران باید بجای تیرباران کردن ها در این باره بیندیشد که چه چیز موجب مقاومت مردم تا حد نثار جان خود میشود. اگر نظامی بحکم تاریخ محکوم به زوال است، تیرباران ها آنرا نجات نخواهند داد.

و سفارش نامه هائی صادر گردید. بسیاری از کشورهای در حال رشد به فدراسیون پیشنهاد کردند که آنها کمکهای عملی بیشتری داده شود و آنها را در راه مبارزه در مورد تساوی تعلیم و تربیت بین پسران و دختران، تهیه بورسهای تحصیلی کتاب، کتابخانه و غیره مساعدت نمایند و

در این جهان که گرم ستیزند

هست و نیست

در این جهان که گرم ستیزند هست و نیست پرسشی اگر که زندگی ما برای چیست؟ گویم ترا که نیست برای قلندری هنگامه زمان گذرانندن به بیخودی سرتاسر حیات گرفتن بسر سری.

از بهر جمع خواسته و ساز و برگ نیست، از بهر مرگ و هستی آنسوی مرگ نیست، نی بهر ماتم است و نه از بهر اضطراب، نی تن زدن ز رنج و هراسیدن از عذاب.

معنای زندگی است نه از شاخسار عمر

با رعشه های بیم در آویختن به آرز، خواری کشیدن از همه در گیر و دار عمر از بهر آنکه عمر شود اندکی.

معنای زندگی است نه آرامش خوش.

نی بازگ های وهوی بگرد وجود خوش، نی یا کشیدن است ز میدان کار و کوش، نی راه کار و کوش گرفتن بسود خویش.

معنای زندگی است نبردی کران نبرد

از بند وارهند کسانی که بنده اند، پرهیز تر ز پند کسانی که زنده اند.

فدراسیون با اطمینان دادن باینکه از تمام امکانات خود درین راه استفاده خواهد کرد به تقاضای آنها جواب مثبت داد.

نماینده ایران در کمیسیون تعلیم و تربیت شرکت داشت و به نمایندگی از طیف کشورهای در حال رشد تقاضای های گوناگون را بالا را مطرح و همچنین از وضع کنونی مبارزه با بیسوادی در ایران صحبت کرد.

ویت نام قهرمان می رزمند

هستند، با اعلامیه ای وافر مبارزه مردم ویتنام را دنبال میکنند. این واقعت که مردم ایران خود از امپریالیسم امریکا و عملیات رنج نبرند، در احساس همدردی و ادراک عمیق مردم نسبت به مبارزه عادلانه مردم ویتنام تأثیر اساسی دارد.

هموطنان!

از هر راه که میتوانید بمبارزه مقدس مردم ویتنام یاری مانی و معنوی برسائید. خشم و غضب خود را به اعمال جنبشکارانه امپریالیسم امریکا این ژاندارم و راهزن بین المللی نشان دهید. نامه های اعتراض بسفارت امریکا در تهران و به کاخ سفید واشنگتن ارسال دارید. دولت را وادارید که در مورد ویت نام و در جهت دفاع از خلق این کشور سیاست صریح پیش گیرد. مبارزه مردم ویتنام مبارزه همه مردم جهان علیه ارتجاع، در راه استقلال و آزادی است. این حادثه ای نیست که در گوشه ای از جهان بگذرد. برای همه جهان اهمیت درجه اول دارد. ما اطمینان داریم که پیروزی نهائی در این نبرد با خلق ویتنام است نه با متجاوزان و غاصبان.

ظفرمند باد بپیکار مقدس مردم ویتنام!

ویت نام قهرمان که در راه استقلال و شرف خود می رزمند غرق در خون است. راهزنان امپریالیست امریکا این سرزمین سر سبز و پر برکت را به جهنمی سوزان تبدیل کرده اند و بیکی از تنبهارانه ترین جنسهای تاریخ جز این مرز و بوم مشغولند. «جرم» ویت نام که اکنون آماج بمبها و گلوله های ارتش ناوگان هوایی نظامی امریکاست آنست که میخواهد سرزمین وی آزاد و مستقل و متحد باشد. امپریالیستهای امریکا که همه جا حامیان شوم ارتجاعی ترین عناصرند در اینجا نیز گروه منفور کائوکی را بر تخت قدرت نشاندند و خود با سر نیزه خون آلوده به پاسداری این غاصبان خیانت پیشه ایستاده اند. اینکه در ویت نام کشام نیرو غلبه کند امپریالیسم و ارتجاع بنا بر مردم استقلال طلب این سرزمین، مطلبی است که در تاریخ معاصر و آتی اثرات عظیمی خواهد داشت لذا همه مردم جهان امر مردم ویتنام را امر خود میدانند و آرزو مند پیروزی این خلق رنج دیده و قهرمانند. در پیروزی نهائی خلق ویت نام مانند خود این خلق تردید ندارند.

مردم ایران که خود شیفته استقلال و آزادی

صحنه ای از تفریح ماهانه مردم در جشن روزنامه «اومانی» هزاران نفر با علاقه و اشتیاق از نمایشگاه ماهنامه مردم دین نمودند.